

MS - 102

**Fourth Semester B.Com. Examination, May 2016
(Fresh) (CBCS) (2015-16 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT (Paper - IV)
Pratijnayougandharayanam and Prachinavaniyam**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instruction : Answer either in Sanskrit, Kannada or English.

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत।

(10x1=10)

ಸರಿವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

- 1) संवादसूक्तानि कस्मिन् वेदे दृश्यन्ते ?
अ) ऋग्वेदे आ) सामवेदे इ) नाट्यवेदे ई) यजुर्वेदे
- 2) त्रयोदशरूपकाणां संशोधकः कः ?
अ) नरसिंहशास्त्री आ) शिवप्पशास्त्री इ) गणपतिशास्त्री ई) बसप्पशास्त्री
- 3) भासरूपकेषु कः नान्दीश्लोकं गायति ?
अ) काशुकीयः आ) सूत्रधारः इ) विदूषकः ई) ब्राह्मणः
- 4) कौशाम्बीशः कः ?
अ) वत्सराजः आ) प्रद्योतः इ) यौगन्धरायणः ई) भरतरोहकः
- 5) भरतरोहकः कस्य प्रधानसचिवः ?
अ) वत्सराजस्य आ) नलमहराजस्य इ) युधिष्ठिरस्य ई) प्रद्योतस्य
- 6) श्रमणकवेषधारी कः ?
अ) रूमण्वान् आ) विदूषकः इ) यौगन्धरायणः ई) काशुकीयः
- 7) राजमातुः द्वितीयपुत्रः इव कः अस्ति ?
अ) वसन्तकः आ) बादरायणः इ) यौगन्धरायणः ई) उदयनः
- 8) अङ्गारवती कस्य राज्ञी ?
अ) उदयनस्य आ) महासेनस्य इ) वसन्तकस्य ई) काशीराजस्य

P.T.O.

MS - 102

-2-

9) काशुकीयस्य नाम किम् ?

अ) बादरायणः आ) निर्मुण्डकः इ) हंसकः ई) माणवकः

10) वत्सराजः केन गृहीतः ?

अ) हंसकेन आ) निर्मुण्डकेन इ) भरतरोहकेन ई) शालङ्कायनेन

II. प्रतिज्ञायौगन्धरायणरूपकस्य प्रथमाङ्के प्रवृत्तं यौगन्धरायण - हंसकयोः संवादमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत । (1×10=10)

ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಯೌಗಂಧರಾಯಣರೂಪಕದ ಪ್ರಥಮಾಂಕದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ಯೌಗಂಧರಾಯಣ - ಹಂಸಕರ ಸಂವಾದವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the conversation that ensued between Yougandharayana and Hamsaka as narrated in the First Act of Pratijnayougandharayanam.

अथवा / ಅಥವಾ / OR

महासेनस्य पात्रचित्रणं कुरुत ।

ಮಹಾಸೇನನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

Sketch the character of Mahasena.

III. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत । (2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on any two of the following :

- 1) स्थापना ।
- 2) वत्सराजः ।
- 3) तृतीयाङ्कस्य विशेषता ।
- 4) अन्नारवती ।

IV. द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत । (2×6=12)

ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain any two shlokas.

- 1) यथा नरस्याकुलबान्धवस्य
गत्वान्यदेश गृहमागतस्य ।
तथा हि मे सम्प्रति बुद्धिराङ्गा
श्रोष्यामि किन्तु प्रियमप्रियं वा ॥

- 2) पूर्वं तावद् युद्धसम्बद्धदोषाः
प्रस्तोतव्या भावना संशयानाम् ।
सन्दिग्धेऽर्थे चिन्त्यमाने विनाशे
रूढे शोके कार्यतत्त्वं निवेद्यम् ॥
- 3) मम हयखुरभिन्नं मागरिणुं नरेन्द्रा
मुकुटतटविलग्नं भृत्यभूता वहन्ति ।
न च मम परितोषो यत्र मां वत्सराजः
प्रणमति गुणशाली कुञ्जरज्ञानदृप्तः ॥
- 4) अहः समुत्तीर्य निशा प्रतीक्ष्यते
शुभे प्रभाते दिवसोऽनुचिन्त्यते ।
अनागतार्थान्यशुभानि पश्यतां
गतं गतं कालमवेक्ष्य निर्वृतिः ॥

V. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2x4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context any two sentences.

- 1) महत्तरेण स्नेहेन आर्यमुपतिष्ठे ।
- 2) मागरिब्धाः सर्वयलाः फलन्ति ।
- 3) यत्र दत्त्वा न सन्तप्यामहे तत्र दीयताम् ।
- 4) दर्पयत्येनं दायाद्यागतो गान्धर्वो वेदः ।

VI. a) अर्थविषये प्राचीनानां मतमुद्दिश्य प्रबन्धं लिखत ।

(1x10=10)

'ಅರ್ಥ' ದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the views of ancients on Artha.

ಅಥವಾ/ಅಥವಾ/OR

ವಾರ್ತಾ: ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಮಧಿಕೃತ ಪ್ರಬಂಧಂ ಲಿಖತ ।

'ವಾರ್ತೆ' ಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the importance of ವಾರ್ತೆ.

MS – 102

-4-

b) द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2x5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಥವಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following :

1) कोशप्रयोजनम् ।

ಕೊಶದ ಪ್ರಯೋಜನ

Purpose of Kosha

2) वृत्तलेख्यम् ।

ವೃತ್ತಲೇಖ್ಯ

Vrttalekhya

3) लेख्यस्य आवश्यकता ।

ಲೇಖ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ

Necessity of document

4) आयव्ययलेख्यम् ।

ಆಯವ್ಯಯ ಲೇಖ್ಯ

Ayavyaya lekhyia